

**Informație privind rezultatele obținute de Centrul pentru Drepturile Omului în anul 2013 în implementarea Planului Național de Acțiuni în
Domeniul Drepturilor Omului pe anii 2011-2014**

nr. d/o	obiective	acțiuni	perioada de executare	responsabili	Indicatori de progres	gradul de implementare	nivelul de realizare
3.	Asigurarea libertății de întruniri pașnice	Efectuarea unui studiu privind exercitarea de către grupurile dezavantajate a dreptului la libertatea întrunirilor	2013	Centrul pentru Drepturile Omului Comisia drepturile omului și relații interetnice a Parlamentului Institutul de istorie, Stat și Drept al Academiei de Științe a Moldovei Ministerul Justiției Autoritățile administrației publice locale	Studiu efectuat care include aspecte legislative, cazuistica judiciară, recomandări	Studiul nu a fost realizat în perioada de raportare din lipsa resurselor financiare	Acțiune nerealizată
17.	Consolidarea capacității Centrului pentru Drepturile Omului	Modificarea legislației pentru aplicarea Principiilor de la Paris (conform rezoluției Adunării Generale a ONU nr. 48/134 din 20 decembrie 1993)	2013	Centrul pentru Drepturile Omului Ministerul Justiției	Proiect de lege elaborat și adoptat	La 23 decembrie Parlamentul Republicii Moldova a adoptat în a doua lectură Legea cu privire la avocatul poporului.	Acțiune realizată
		Analiza modului de finanțare a Centrului pentru Drepturile Omului în vederea asigurării funcționării mecanismului național de prevenire	2013	Centrul pentru Drepturile Omului Ministerul Finanțelor	Propuneri de îmbunătățire a mecanismului de finanțare prezentate Guvernului	Cu suportul PNUD Moldova a fost elaborat Planul de dezvoltare instituțională a CpDOM pentru anii 2013-2017. În document se conține și o evaluare a necesităților financiare ale instituției. Totodată, conform Legii cu	Acțiune realizată

		a torturii				privire la avocatul poporului, adoptată la 23 decembrie 2013 de către Parlamentul Republicii Moldova, se prevede o nouă procedură de alocare a resurselor financiare, care corespunde standardelor internaționale de domeniu.	
29.	Consolidarea mecanismului național de prevenire a torturii	Modificarea legislației în vederea înlăturării ambiguităților privind mecanismul național de prevenire a torturii	2013	Centrul pentru Drepturile Omului Ministerul Justiției	Proiect de lege elaborat și adoptat; competențe clar determinate	La 23 decembrie Parlamentul Republicii Moldova a adoptat în a doua lectură Legea cu privire la avocatul poporului, care concretizează structura mecanismului național de prevenire a torturii	Acțiune realizată
		Sporirea transparenței în funcționarea mecanismului național de prevenire a torturii	permanent	Centrul pentru Drepturile Omului (Consiliul consultativ pentru prevenirea torturii)	Rapoarte și recomandări elaborate după fiecare vizită și plasate pe pagina web	<p>În perioada de raportare au fost efectuate 104 vizite preventive în instituțiile care asigură detenția persoanelor, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Instituții subordonate MAI – 148 vizite; • Instituții subordonate MJ – 53 vizite; • Unități militare – 15 vizite; • Instituții de sănătate mintală (spitale de psihiatrie, internate psihoneurologice) – 11 vizite. <p>În urma vizitelor au fost întocmite 164 de rapoarte, păstrate în Cancelaria CpDOM (nomenclatorul nr. 06-7). Pe pagina web renovată www.ombudsman.md au fost</p>	Acțiune realizată

						plasate 22 rapoarte asupra vizitelor efectuate în locurile de detenție care cad sub incidența OPCAT, precum și Raportul privind activitatea Mecanismului național de prevenire a torturii în anul 2012.	
		Desfășurarea campaniilor de informare a lucrătorilor instituțiilor în a căror custodie se află persoane private de libertate privind competențele, atribuțiile și drepturile membrilor consiliului consultativ în calitate de mecanism național de prevenire a torturii	anual	Centrul pentru Drepturile Omului Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Apărării Ministerul Sănătății Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei Ministerul Educației Ministerul Justiției Centrul Național Anticorupție	Număr de campanii de informare desfășurate; număr de persoane informate, cu indicarea instituțiilor în care acestea activează	În perioada de raportare angajații CpDOM au organizat/au participat la 5 instruiți pentru polițiști, angajați ai penitenciarelor (în total: aproximativ 300 de beneficiari): Astfel, pe 02-03 iulie 2013 angajații CpDOM au participat în calitate de formatori la Seminarul de instruire pentru agenții de poliție din raioanele de nord ale țării, la care au participat peste 30 de persoane. Trainingul a avut loc în municipiul Bălți, cu participarea Inspectoratului General de Poliție, Procuraturii Generale, Organizației Obștești „Ambasada Drepturilor Omului” cu suportul Programului comun al Uniunii Europene și Consiliului Europei. Tematica instruirii a fost consolidarea eforturilor în combaterea relelor tratamente. Pe 10 septembrie 2013 angajații	Acțiune realizată

					<p>CpDOM participat la seminarul de instruire pentru polițiști, fiind familiarizați cu prevederile legislației naționale, tortura și alte categorii de infracțiuni. Evenimentul a avut loc la Soroca, cu participarea a 19 reprezentanți ai Inspectoratelor de poliție din raioanele de nord ale republicii - șefii secțiilor management operațional, precum și 4 reprezentanți ai Direcției management operațional din cadrul Inspectoratului General de Poliție.</p> <p>La 01 noiembrie 2013 angajații CpDOM au participat la seminarul de instruire organizat în comun cu DIP la Centru de instruire DIP din s. Goian, tematica fiind raporturile dintre colaboratori și deținuți, activitatea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii. În cadrul seminarului au fost instruiți 40 de colaboratori ai serviciului penitenciar.</p> <p>În perioada 08-09 și 15-16 noiembrie 2013, angajații CpDOM au participat în calitate de formatori la 2 Seminare de instruire pentru agenții de</p>	
--	--	--	--	--	---	--

						<p>poliție din sudul și centrul Republicii Moldova. Seminarele au avut loc în Vadul lui Vodă în cadrul proiectului „Consolidarea luptei contra relelor tratamente”. În cadrul seminarelor au fost instruiți 70 de agenți ai poliției.</p>	
32.	Sporirea gradului de sensibilizare publică privind fenomenul torturii și altor rele tratamente	Desfășurarea unor campanii naționale de informare a populației sub genericul ”Toleranță zero față de rele tratamente”	2013	Centrul pentru Drepturile Omului Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Muncii, protecției Sociale și Familiei Ministerul Sănătății Ministerul Educației	Număr de conferințe de presă, emisiuni radio și TV, articole din presa scrisă; Număr de spoturi publicitare, inclusiv pe paginile web; Categorii de beneficiari	<p>Problematika combaterii torturii și relelor tratamente a fost abordată de avocatul parlamentar, angajații CpDOM în peste 60 de subiecte apărute în presă și 70 de materiale plasate pe site-ul instituției.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Tema combaterii torturii a fost abordată în cadrul a 2 conferințe de presă. -A fost organizată o campanie de combatere a torturii care a inclus 25 de acțiuni. - Au fost instalate banere antitortură în 20 de raioane ale țării. - Difuzate spoturi antitortură la 3 televiziuni regionale. - Au fost editate 2 publicații: „Trei garanții împotriva relelor tratamente” și culegerea Materialele conferinței internaționale științifico-practice „5 ani de la crearea MNPT în Republica Moldova”. 	Acțiune realiză
57.	Asigurarea respectării drepturilor	Prevenirea încălcării drepturilor persoanelor cu	permanent	Centrul pentru Drepturile Omului Ministerul Sănătății	Număr de vizite inopinate în	În perioada de raportare au fost efectuate 11 vizite preventive în instituțiile psihiatrtice (spitale	

	persoanelor cu deficiențe mintale internate în instituțiile psihiatrice	deficiențe mintale internate în instituțiile psihiatrice		Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei	instituțiile psihiatrice; Număr de rapoarte elaborate și publicate	de psihiatrie și internate psihoneurologice): <ul style="list-style-type: none"> • 10 vizite preventive – în internatele psihoneurologice • 1 vizită preventivă – spital de psihiatrie Pe pagina web a CpDOM www.ombudsman.md au fost plasate 3 rapoarte.	
70.	Informarea și creșterea conștientizării publice în domeniul prevenirii și combaterii discriminării, în scopul cultivării spiritului de toleranță și respect reciproc	Derularea unor campanii naționale de promovare a nediscriminării, inclusiv editarea de publicații, organizarea de emisiuni tematice interactive TV și radio	permanent	Biroul Relații Interetnice Centrul pentru Drepturile Omului	Număr de acțiuni de informare	CpDOM a desfășurat 30 de activități; -Tema combaterii discriminării de orice gen, de promovare a a toleranței a fost abordată de avocații parlamentari, angajații CpDOM în peste 60 de emisiuni, comentarii, informații apărute în mass-media din țară. -Pe pagina oficială a Centrului pentru Drepturile Omului au fost plasate 50 de materiale CpDOM. -CpDOM a desfășurat o Campanie de promovare a toleranței care a inclus 26 de acțiuni.	Acțiune realizată
		Realizarea unui studiu privind manifestările de discriminare, evaluarea practicilor de examinare a acestor cazuri	2013-2014	Centrul pentru Drepturile Omului Ministerul Justiției	Studiu realizat și, după caz, amendamente la legislație prezentate	Din lipsa surselor financiare nu a fost posibilă realizarea studiului. Acțiunea este inclusă în mod prioritar în activitatea CpDOM pentru anul 2014	Nerealizat
71.	Consolidarea mecanismului instituțional de prevenire și	Efectuarea unui studiu privind cazuistica națională în domeniul	2013-2014	Centrul pentru Drepturile Omului Procuratura Generală Ministerul Afacerilor	Studiu efectuat, număr de cazuri incluse	Din lipsa surselor financiare nu a fost posibilă realizarea studiului. Acțiunea este inclusă în mod	Nerealizat

	combatere a discriminării	prevenirii și combaterii discriminării		Interne Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității	în studiu	prioritar în activitatea CpDOM pentru anul 2014	
78.	Consolidarea și dezvoltarea capacităților instituționale în vederea protecției drepturilor copilului	Crearea de către instituția ombudsmanului a Consiliului Copiilor – forum de discuții pentru copii în vederea mobilizării copiilor, a părinților și a comunității pentru promovarea și protecția drepturilor copilului	2013	Centrul pentru Drepturile Omului	Număr de consilii create; Număr de beneficiari	Începînd cu anul 2010 au fost create Consilii ale copiilor în 19 centre raionale: Florești, Călărași, Șoldănești, Telenești, Strășeni, Fălești, Glodeni, Ialoveni, Hîncești, Cimișlia, Rezina, Dubăsari, Criuleni, Briceni, Edineț, Ocnîța, Dondușeni, Soroca, Sîngerei. Din cauza lipsei resurselor financiare, în celelalte raioane nu au fost create Consiliile Copiilor.	Acțiune realizată parțial
		Organizarea în raioanele republicii a ședințelor periodice ale consiliilor copiilor, atrăgînd în dezbateri copiii, în vederea creării oportunităților pentru dialog și implicare	permanent	Centrul pentru Drepturile Omului	Număr de ședințe organizate; Număr de beneficiari	.	Acțiunea nerealizată în perioada de raportare din cauza lipsei resurselor financiare
		Organizarea forumului internațional al ombudsmanilor pentru drepturile copilului în scopul schimbului de practici și al promovării imaginii	2013	Centrul pentru Drepturile Omului	Forum internațional organizat	La data de 4 octombrie 2013, Centrul pentru Drepturile Omului din Moldova a organizat Conferința Internațională la tema „Respectarea dreptului copilului la abitație în familie. Analiza situației existente în Republica Moldova prin prisma practicilor	Acțiune realizată

Republicii Moldova
sub aspectul
protecției drepturilor
copilului

pozitive ale altor țări”.

Evenimentul a fost prilejuit de împlinirea a 5 ani de la crearea institutului avocatului parlamentar pentru drepturile copilului în Moldova.

La lucrările conferinței internaționale au luat parte aproximativ 70 de participanți, printre care 9 invitați străini: secretarul ENOC, comisarul pentru copii și tineri din Scoția, ombudsmanul din Letonia, adjunctul avocatului poporului din România, consilierul superior din cadrul Oficiului Cancelarului Justiției din Estonia, consilierul ombudsmanului pentru drepturile copilului din Croația, șeful Direcției pentru respectarea drepturilor copilului din cadrul Oficiului împuternicitului pentru drepturile omului al Radei ucrainene; reprezentanți ai organizației „Salvați copiii” din Federația Rusă.

La eveniment au participat de asemenea demnitari din Republica Moldova cu atribuții în domeniu (viceprim-ministru, președintele Consiliului național pentru protecția drepturilor copilului, Tatiana Potîng; ministrul Muncii, Protecției Sociale și

						Familiei, Valentina Buliga; consilierul prezidențial Mihail Șleahțișchi, reprezentanți ai administrației publice centrale și locale, lucrători din cadrul sistemului judecătoresc, reprezentanți ai societății civile și ai unor misiuni diplomatice.	
79.	Crearea mecanismului național de monitorizare a respectării drepturilor omului în regiunea transnistreană	Deschiderea unei reprezentanțe a Centrului pentru Drepturile Omului în satul Varnița	2013-2014	Centrul pentru Drepturile Omului Cancelaria de Stat (Biroul pentru Reintegrare)	Reprezentanță creată și funcțională; Număr de adresări din partea populației	La 17 octombrie 2012 a fost deschisă reprezentanța CpDOM în satul Varnița. Deschiderea reprezentanței a sporit accesul cetățenilor din regiune către avocații parlamentari, la promovarea drepturilor omului și instruirea juridică a populației. Pe parcursul anului 2013 la reprezentanța Varnița au fost înregistrate 35 plângeri de la cetățenii din regiune. În audiență au fost 169 persoane.	Acțiune realizată
80.	Asigurarea accesului la justiție pentru locuitorii din regiunea transnistreană	Instituirea unui mecanism comun (cu implicarea organismelor internaționale) de monitorizare periodică a condițiilor de detenție din instituțiile de detenție din regiunea transnistreană	2013-2014	Centrul pentru Drepturile Omului Cancelaria de Stat (Biroul pentru Reintegrare) Ministerul Justiției	Mecanism instituit Număr de vizite efectuate		Acțiune nerealizată în perioada de raportare
84.	Consolidarea politicilor regionale de protecție a	Elaborarea și implementarea în cadrul tuturor unităților	2013	Centrul pentru Drepturile Omului; Autoritățile administrației publice	Planuri de acțiuni elaborate și implementate;	CpDOM a stabilit contacte directe cu autoritățile publice locale și s-a oferit să contribuie, în limita atribuțiilor	Acțiune realizată

	drepturilor omului	administrativ-teritoriale de nivelul al doilea a planurilor de acțiuni în domeniul drepturilor omului		locale	Grad de implementare a acțiunilor planificate	prevăzute de Legea cu privire la avocații parlamentari, la eficientizarea activității acestora pe segmentul asigurării și promovării drepturilor omului. APL-urile au prezentat informații privind gradul de implementare a activităților din PNADO, datele de contact ale coordonatorilor (în cazul în care aceștia au fost desemnați) și alte informații relevante. La 10 decembrie 2013 CpDOM a organizat o reuniune de lucru cu participarea factorilor de decizie din teritoriu pentru a identifica dificultățile și riscurile cu care se confruntă APL-urile la implementarea PNADO, eventualele soluții pentru asigurarea implementării acțiunilor prevăzute în PNADO, eventualele modalități de cooperare între CpDOM și APL în vederea asigurării implementării unor acțiuni din PNADO.	
88.	Asigurarea drepturilor emigranților moldoveni	Efectuarea unei analize a prevederilor naționale care obligă adulții să prezinte acordul ambilor părinți autentificat notarial pentru a emigra; Ajustarea acestor	2013	Centrul pentru Drepturile Omului Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Afacerilor Interne	Studiu efectuat și, după caz, proiect de lege elaborat și adoptat		Acțiune realizată

		prevederi la standardele internaționale în domeniul drepturilor omului					
--	--	--	--	--	--	--	--